
PIEŅEMTIE TEKSTI

P8_TA(2018)0378

Publiskā iepirkuma stratēģijas tiesību aktu kopums

Eiropas Parlamenta 2018. gada 4. oktobra rezolūcija par publiskā iepirkuma stratēģijas tiesību aktu kopumu (2017/2278(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2017. gada 3. oktobra paziņojumu “Kā Eiropas interesēs panākt labāku iepirkuma darbību Eiropā” (COM(2017)0572),
- ņemot vērā Komisijas 2017. gada 3. oktobra paziņojumu “Lielo infrastruktūras projektu iepirkuma aspektu brīvprātīga priekšvērtēšana — palīgs ieguldītājiem” (COM(2017)0573),
- ņemot vērā Komisijas 2017. gada 3. oktobra Ieteikumu (ES) 2017/1805 par publiskā iepirkuma profesionalizāciju. Publiskā iepirkuma profesionalizācijas iestāžu struktūra (C(2017)6654)¹,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīvu 2014/24/ES par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK²,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīvu 2014/25/ES par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK³,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīvu 2014/23/ES par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu⁴,
- ņemot vērā Komisijas 2017. gada 17. maija ziņojumu “Pārskats par Eiropas vienotā iepirkuma procedūras dokumenta (*ESPD*) praktisko piemērošanu (COM(2017)0242),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Direktīvu 2014/55/ES

---

¹ OV L 259, 7.10.2017., 28. lpp.

² OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.

³ OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp.

⁴ OV L 94, 28.3.2014., 1. lpp.

par elektroniskajiem rēķiniem publiskā iepirkuma procedūrās¹,

- ņemot vērā Komisijas 2017. gada 11. oktobra ziņojumu “Par elektronisko rēķinu Eiropas standarta novērtēšanu atbilstoši Direktīvai 2014/55/ES” (COM(2017)0590),
  - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2018. gada 14. februāra atzinumu,
  - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
  - ņemot vērā Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas ziņojumu, Starptautiskās tirdzniecības komitejas atzinumu un Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas nostāju grozījumu veidā (A8-0229/2018),
- A. tā kā vēl nav pilnībā izmantots publiskā iepirkuma potenciāls palīdzēt veidot konkurētspējīgu sociālo tirgus ekonomiku un tā kā vairāk nekā 250 000 publiskā sektora iestādes Savienībā katru gadu tērē aptuveni 14 % no IKP jeb gandrīz EUR 2 000 miljardus par pakalpojumu, būvdarbu un piegāžu iegādi;
- B. tā kā publiskais iepirkums ir saistīts ar ievērojamām nodokļu maksātāju naudas summām, proti, iepirkumam būtu jānotiek ētiski, pārredzami un godīgi un visefektīvākajā iespējamā veidā attiecībā gan uz izmaksām, gan kvalitāti, lai iedzīvotājiem nodrošinātu kvalitatīvas preces un pakalpojumus;
- C. tā kā pareizi īstenoti publiskā iepirkuma noteikumi ir svarīgs instruments spēcīgāka vienotā tirgus rīcībā, kas Savienībā veicina uzņēmumu izaugsmi un jaunas darbvietas, un tā kā publiskā iepirkuma gudra izmantošana var būt stratēģisks instruments, lai sasniegtu ES mērķus — gudru, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi, paātrinot pāreju uz ilgtspējīgākām piegādes ķēdēm un uzņēmējdarbības modeļiem;
- D. tā kā, transponējot ES noteikumus par publisko iepirkumu un koncesijām, ES tiesību aktu pilnīga transponēšana un īstenošana ir būtiska, lai mazie un vidējie uzņēmumi varētu vieglāk un lētāk piedalīties publiskā iepirkuma konkursos, pilnībā ievērojot ES pārredzamības un konkurences principus;
- E. tā kā Komisija 2017. gada 3. oktobrī uzsāka īpašu apspriešanu par norādījumu par inovatīvu risinājumu publisko iepirkumu projektu un 2017. gada 7. decembrī — par Komisijas rokasgrāmatu par sociāli atbildīgu publisko iepirkumu darbības jomu un struktūru;
- F. tā kā saskaņā ar 2016. gada apsekojumu, kā minēts Komisijas paziņojumā COM(2017)0572, tikai četras dalībvalstis izmantoja digitālās tehnoloģijas visiem svarīgākajiem publiskā iepirkuma posmiem, proti, e-paziņojumu, e-pieklūvi iepirkuma procedūras dokumentiem, e-iesniegšanu, e-novērtēšanu, e-piešķiršanu, e-pasūtījumu, e-rēķinu sagatavošanu un e-maksājumu;
- G. tā kā saskaņā ar 2017. gada novembra Eiropas pusgada tematisko faktu lapu par publisko iepirkumu konkursa procedūru ar tikai vienu piedāvājumu īpatsvars laikposmā no 2006. līdz 2016. gadam ir palielinājies no 14 % līdz 29 % un tā kā saskaņā ar Komisijas paziņojumu COM(2017)0572 “MVU saņem tikai 45 % no kopējā to publisko

---

¹ OV L 133, 6.5.2014., 1. lpp.

līgumu apjoma, kuri pārsniedz ES sliksni, un tas ir krietni zem MVU īpatsvara ekonomikā”;

- H. tā kā jaunajiem noteikumiem, kas ieviesti ar 2014. gada direktīvām, veicinot publisko iepirkumu un piemērojot lielāku kontroli, vajadzētu palīdzēt īstenot stratēģiju “Eiropa 2020” ilgtspējīgai, sociālākai, inovatīvākai un iekļaujošākai ekonomikai;
- I. tā kā saskaņā ar Komisijas paziņojumu COM(2017)0572 55 % publiskā iepirkuma procedūru joprojām par vienīgo līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas kritēriju izmanto zemāko cenu, nevis, piemēram, stratēģiskus sociālos un vides kritērijus;
- J. tā kā Eiropas Savienība ir apņēmusies izpildīt ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM);
- K. tā kā ir ārkārtīgi svarīgi, lai piegādātāji uzticas, ka Savienības publiskā iepirkuma sistēmas piedāvā vienkāršas un pieejamas digitālas procedūras, pilnīgu pārredzamību, godīgumu un datu drošību,

Tiesiskais regulējums un īstenošana

1. atzinīgi vērtē — gandrīz četrus gadus pēc Savienības publiskā iepirkuma tiesiskā regulējuma plašās pārskatīšanas — virkni Komisijas ierosināto nelegislatīvo pasākumu un sagaida, ka tie stimulēs labāku īstenošanu;
2. pauž dziļu vilšanos par tempu, kādā daudzas dalībvalstis ir transponējušas 2014. gada direktīvas publiskā iepirkuma jomā, un par lielo kavējumu skaitu un pauž nožēlu, ka Komisijai pret dažām dalībvalstīm nācās uzsākt pārkāpuma procedūru; mudina ātri pabeigt transponēšanu visās dalībvalstīs bez jebkādas turpmākas kavēšanās;
3. pauž bažas par direktīvās paredzēto nākamā posma termiņu ievērošanu attiecībā uz elektronisko iepirkumu un dalībvalstu pāreju uz pilnīgu e-iepirkumu, tostarp e-rēķiniem; uzsver, ka dalībvalstu digitalizācijas programmās ir jāiekļauj pārejas uz pilnīgu e-iepirkumu veicināšanu;
4. aicina Komisiju ātri pabeigt norādījumus par inovatīvu risinājumu publisko iepirkumu un rokasgrāmatu par sociāli atbildīgu publisko iepirkumu, lai dalībvalstīs atvieglotu attiecīgo tiesību normu īstenošanu;
5. prasa Komisijai labāk un pārredzamāk organizēt rokasgrāmatas un citus rīkus, kas izstrādāti ar mērķi palīdzēt dalībvalstīm īstenot publiskā iepirkuma regulējumu lietotājam saprotamākā veidā, kurš nodrošina labu pārskatu praktizējošiem speciālistiem, vienlaikus arī pievēršot uzmanību pieejamajām valodām;
6. atzinīgi vērtē jaunus 2018. gada februāra norādījumus praktizējošiem speciālistiem par publisko iepirkumu, kuru mērķis ir palīdzēt valsts, reģionālā un vietējā līmeņa amatpersonām nodrošināt efektīvas un pārredzamas ES finansēto projektu publiskā iepirkuma procedūras;

Stratēģisks un koordinēts iepirkums

7. norāda, ka pašreizējie Savienības tiesību akti vairāk nekā jebkad agrāk dod iespēju publisko iepirkumu izmantot kā stratēģisku instrumentu ES politisko mērķu

sasniedzšanai, un mudina dalībvalstis šo situāciju maksimāli izmantot; atgādina, ka publiskais iepirkums ir arī svarīgs instruments reģionālā un vietējā līmenī, lai papildinātu vietējās un reģionālās stratēģijas, un mudina rīkot atklātas uzklauššanas un apspriešanas ar produktu un pakalpojumu tiešajiem lietotājiem;

8. aicina plaši izmantot novatorisku iepirkumu, lai panāktu gudru, zaļu un iekļaujošu izaugsmi un stiprinātu aprites ekonomiku; uzsver aprites ekonomikas nozīmi, un šajā sakarā jaunās iespējas, ko piedāvā jaunās publiskā iepirkuma direktīvas attiecībā uz atkārtoti izmantotām, remontētām, atjaunotām un renovētām precēm un pakalpojumiem un citiem ilgtspējīgiem un resursu ziņā efektīviem produktiem un risinājumiem;
9. aicina dalībvalstis publisko iepirkumu izmantot stratēģiski, lai veicinātu gudru, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi, tostarp MVU un sociālo uzņēmumu izaugsmi; uzsver, ka tas liek dalībvalstīm sistemātiski izziņot šādu politiku augstākajā līmenī un šajā nolūkā atbalstīt valsts pārvaldē strādājošos iepirkumu rīkotājus un praktizējošos speciālistus;
10. norāda, ka ir svarīgi tādi iepirkuma nosacījumi, kas nav pārāk apgrūtināši, lai visiem uzņēmumiem, tostarp MVU, būtu iespēja piekļūt publiskā iepirkuma līgumiem;
11. atzinīgi vērtē valsts publiskā iepirkuma stratēģiju pieņemšanas piemēru un mudina vairāk dalībvalstis sekot šim piemēram, lai modernizētu un racionalizētu savas publiskā iepirkuma sistēmas un līdz ar to palielinātu efektivitāti; uzsver, ka dažādiem valsts pārvaldes sektoriem publiskais iepirkums ir transversāla joma un tādēļ papildus koordinēšanai ir nepieciešama vadības struktūra, kurā galvenie dalībnieki ir iesaistīti tā, lai uzlabotu sadarbību svarīgāko lēmumu pieņemšanā un to, ka pieņemtos lēmumus atbalsta visas ieinteresētās puses;
12. atzinīgi vērtē to, ka daudzas dalībvalstis ir ieviesušas noteikumus par kvalitātes kritēriju izmantošanu (tostarp labāko cenas un kvalitātes attiecību), un mudina tos sistemātiski piemērot; mudina līgumslēdzējas iestādes piemērot citus kritērijus, nevis tikai cenu vai izmaksu lietderību, ņemot vērā kvalitātes, vides un/vai sociālos aspektus;
13. lai arī atzīst, ka dažos gadījumos zemā cena ir apvienojama ar inovatīviem risinājumiem un efektīvu pārvaldību, pauž bažas par zemākās cenas pārmērīgu izmantošanu par primāro piešķiršanas kritēriju virknē dalībvalstu, neņemot vērā kvalitāti, ilgtspēju un sociālo iekļaušanu, un tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis izpētīt šīs situācijas cēloņus un ziņot par tiem, kā arī vajadzības gadījumā ierosināt piemērotus risinājumus;
14. aicina dalībvalstis nodrošināt, lai publiskā iepirkuma prakse atbilstu Konvencijai par personu ar invaliditāti tiesībām; aicina dalībvalstis šajā sakarā veicināt apspriešanas ar personām ar invaliditāti un to pārstāvības organizācijām;
15. aicina pieņemt Eiropas publiskā iepirkuma ētikas kodeksu, kas paredzēts iepirkuma procedūrās iesaistītajiem dalībniekiem;
16. uzsver, ka līgumslēdzējām iestādēm, pieņemot lēmumus par iepirkumu, vajadzības gadījumā ir svarīgi apsvērt ražojumu pilnu aprites ciklu, tostarp ietekmi uz vidi, un aicina Komisiju palīdzēt izstrādāt metodiku koncepcijas par “aprites cikla izmaksām” ieviešanai;
17. norāda, ka novatoriski, sociāli un ar vidi saistīti apsvērumi ir pamatoti un būtiski

piešķiršanas kritēriji publiskā iepirkuma jomā un ka līgumslēdzējas iestādes var arī īstenot zaļus, inovatīvus vai sociālus mērķus, izmantojot labi pārdomātus nosacījumus un nediskriminējošā veidā nodrošinot variantu piedāvājumus ar nosacījumu, ka šie raksturlielumi ir saistīti ar līguma priekšmetu un ir samērīgi ar tā vērtību un mērķiem;

18. atgādina, ka Savienības publiskā iepirkuma tiesiskais regulējums paredz dalībvalstīm nodrošināt, ka līgumslēdzēji un apakšlīgumslēdzēji pilnībā ievēro vides, sociālo un darba tiesību noteikumus, kas ir piemērojami darbu izpildes, pakalpojumu sniegšanas vai preču ražošanas vai piegādes vietā, kā noteikts piemērojamajās starptautiskajās konvencijās, Savienības un valstu tiesību aktos, kā arī koplīgumos, kuri noslēgti saskaņā ar valstu tiesību aktiem un praksi; aicina Komisiju nodrošināt, ka šis pienākums ir izpildīts, dalībvalstīm transponējot un piemērojot 2014. gada direktīvas, un veicināt paraugprakses apmaiņu šajā jomā;
19. atzīst, ka kvalitatīvai piedāvājumu novērtēšanai ir vajadzīgi kvalificēti iepirkuma rīkotāji, un aicina Komisiju palīdzēt dalībvalstīm izplatīt vērtēšanas metodiku un praksi, jo īpaši organizējot darbseminārus un apmācības kursus; uzsver, ka šādai palīdzībai vajadzētu būt pieejamai visos administratīvajos līmeņos, kuros notiek darbs pie iepirkuma;
20. norāda, ka sociāli atbildīgā publiskajā iepirkumā ir jāņem vērā piegādes ķēdes un ar moderno verdzību, sociālo dempingu un cilvēktiesību pārkāpumiem saistītie riski; norāda, ka jāveic pasākumi, kas nodrošinātu, ka publiskajos iepirkumos iegādātās preces un pakalpojumi nebūtu ražoti, pārkāpjot cilvēktiesības; mudina Komisiju jaunajā rokasgrāmatā par sociālajiem apsvērumiem publiskajos iepirkumos iekļaut būtiskus noteikumus par ētiku piegādes ķēdēs;
21. atzinīgi vērtē vairāku dalībvalstu centienus izveidot iestādes, kas atbild par iepirkumu koordinēšanu, un atzīst, ka tas sekmē stratēģiska un efektīva iepirkuma norisi;
22. prasa, lai vairāk dalībvalstis izmanto priekšrocības, ko sniedz centralizēts iepirkums un publisko iepirkumu apvienošana, un norāda, ka centralizēto iepirkumu struktūras varētu un tām vajadzētu paātrināt pieredzes, paraugprakses un inovācijas izplatīšanu;
23. uzsver, ka — it īpaši ar mērķi veicināt jauninājumus — ir svarīgi, ka līgumslēdzējas iestādes sadarbojas ar tirgu un pietiekami izmanto pirmsiepirkuma posmu kā gatavošanos nākamajiem pasākumiem; uzskata, ka pirmsiepirkums ir arī svarīgs posms MVU iesaistīšanas atbalstam;
24. uzskata, ka jaunā partnerības procedūra palīdzēs sekmēt inovāciju, un mudina līgumslēdzējas iestādes sadarboties ar tirgu, lai izstrādātu pilnīgi jaunas inovatīvas metodes, produktus, būvdarbus vai pakalpojumus; šajā sakarā atzinīgi vērtē to, ka līdz šim ir sāktas 17 inovācijas partnerības procedūras;
25. atzinīgi vērtē brīvprātīgo *ex ante* novērtējumu par iepirkuma aspektiem lieliem infrastruktūras projektiem, kā to ierosinājusi Komisija, un aicina Komisiju nekavējoties ieviest palīdzības dienestu, paziņošanas mehānismu un informācijas apmaiņas mehānismu, vienlaikus pilnībā ievērojot konfidencialitātes prasības;

Digitalizācija un iepirkuma procedūru pareiza pārvaldība

26. pauž nožēlu par digitālo tehnoloģiju lēno ienākšanu publiskā iepirkuma procedūrās

Savienībā un aicina dalībvalstis censties ātri pāriet uz digitālām procedūrām un ieviest e-procedūras visiem galvenajiem posmiem, proti, no paziņošanas, piekļuves konkursu piedāvājumiem un iesniegšanas līdz novērtēšanai, līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai, pasūtījumu veikšanai, rēķinu sagatavošanai un samaksai;

27. aicina Komisiju un dalībvalstis ieviest e-veidlapas līdz, vēlākais, 2018. gada beigām;
28. atgādina, ka e-iepirkums piedāvā svarīgu ieguvumu klāstu, piemēram, ievērojamus ietaupījumus visām pusēm, vienkāršotas un īsākas procedūras, mazāku birokrātijas un administratīvo slogu, lielāku pārredzamību un vairāk inovāciju, kā arī MVU labāku piekļuvi publiskā iepirkuma tirgiem;
29. piekrīt Komisijai, ka līgumu reģistri var būt izmaksu ziņā lietderīgs instruments līgumu pārvaldīšanai, pārredzamības, integritātes un datu uzlabošanai un labākai publisko iepirkumu pārvaldībai;
30. aicina Komisiju novērtēt iespēju savstarpēji savienot valstu publiskā iepirkuma reģistrus ar Eiropas publisko iepirkumu tīmekļa vietni *Tenders Electronic Daily (TED)*, lai līgumslēdzējām iestādēm nebūtu jāpublicē viena un tā pati informācija divās sistēmās;
31. vērš uzmanību uz grūtībām, kas var rasties pretendentiem un jo īpaši MVU attiecībā uz sertifikātu un paraksta prasībām, un šajā sakarā, lai pretendentiem samazinātu slogu, mudina ieviest vieglu prasību režīmu kopā ar visa pieteikuma vienreizējas iesniegšanas principu;
32. uzsver, ka visām dalībvalstīm jābūt tiesīgām sniegt visus nepieciešamos datus par publiskā iepirkuma īstenošanu, tostarp datus par piedāvājumiem, procedūrām un līgumiem, un statistikas informāciju, arī lai Komisija spētu novērtēt publisko iepirkumu vienoto tirgu;
33. aicina dalībvalstis veicināt datu novatorisku izmantošanu atklātā formātā, jo šādi dati ir būtiski jebkuras valsts pārvaldes vadīšanai un vienlaikus nodrošinātu uzņēmumiem iespēju izmantot šo datu ekonomisko potenciālu un arī veicinātu publiskā iepirkuma pārvaldes iestāžu un struktūru pārredzamību un atbildību; uzsver, ka, publicējot šādus datus, vienmēr būtu pienācīgi jāņem vērā proporcionalitātes princips un ES *acquis* datu aizsardzības un komercnoslēpuma jomā;

Vienotais tirgus un uzlabota piekļuve iepirkumam

34. norāda, ka iepirkuma konkurss ir svarīgs publiskā iepirkuma jomā, un ar nožēlu norāda uz konkurences intensitātes mazināšanos publiskajos iepirkumos Savienībā pēdējos gados; mudina dalībvalstis, kurās lielā daļā konkursu ir pieteicies tikai viens pretendents, risināt šo problēmu;
35. mudina dalībvalstis vairāk rīkot kopīgas iepirkuma procedūras, tostarp pārrobežu līmenī, ko atvieglo pārskatītie ES noteikumi, un aicina Komisiju sniegt padziļinātu atbalstu šajā jomā; uzskata, ka šādu procedūru dēļ tomēr nevajadzētu noslēgt tāda apjoma līgumus, saskaņā ar kuriem MVU tiek faktiski izslēgti procedūras sākumā;
36. pauž nožēlu par to, ka MVU un sociālās ekonomikas uzņēmumi vēl joprojām saskaras ar grūtībām piedalīties publiskajos iepirkumos, un aicina Komisiju izvērtēt 2014. gada direktīvu pasākumu efektivitāti un vajadzības gadījumā nākt klajā ar jauniem

risinājumiem;

37. prasa Komisijai ziņot Parlamentam par Direktīvas 2014/24/ES 46. pantā ietvertā principa “piemēro vai paskaidro” praktisko īstenošanu, jo saskaņā ar to līgumslēdzējām iestādēm jāiekļauj norāde par galvenajiem iemesliem, kas ir bijuši pamatā to lēmumam līguma slēgšanas tiesības piešķirt, nesadalot tās atsevišķās daļās, kas ir sistemātiski jāpaskaidro iepirkuma dokumentos vai atsevišķajā ziņojumā;
38. aicina dalībvalstis atbalstīt MVU piedalīšanos konkursos, piemēram, paredzot obligātu iedalījumu daļās, kur vien tas iespējams, vai samazinot pieprasīto apgrozījumu, kas nepieciešams dalībai konkursa procedūrā; uzsver, ka publiskā iepirkuma līgumu sadalīšana daļās veicina konkurenci tirgū, kā arī novērš risku kļūt atkarīgiem no viena piegādātāja; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt MVU konsultāciju pakalpojumus un apmācību, kas uzlabotu to dalību konkursa procedūrās;
39. aicina Komisiju jo īpaši analizēt pārrobežu publisko iepirkumu šķēršļus, kas izriet no valodu, administratīvām, juridiskām vai jebkādām citām barjerām, un ieteikt risinājumus vai iesaistīties, lai nodrošinātu funkcionējošu pārrobežu iepirkumu;
40. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt iegādāto preču un pakalpojumu savietojamību un izvairīties no atkarības no viena pārdevēja, un aicina Komisiju ierosināt pasākumus šajā jomā;
41. pauž nožēlu par skaidru un konsolidētu publiskā iepirkuma datu trūkumu ES un norāda, ka uzticami dati par piekļuvi publiskajam iepirkumam ir nepieciešami, lai pārbaudītu publiskā sektora iestāžu atbildību, un tie ir līdzeklis cīņā pret krāpšanu un korupciju;
42. pieņem tiesību aizsardzības līdzekļu direktīvas novērtējuma rezultātus un Komisijas lēmumu neierosināt tiesību akta pārskatīšanu, taču prasa turpināt valsts izvērtēšanas iestāžu sadarbību un Komisijai sniegt vairāk norādījumu attiecībā uz direktīvām;
43. pauž nožēlu, ka publiskā iepirkuma direktīva aizsardzības jomā vēl nav sniegusi vēlamos rezultātus, jo īpaši starptautiskos infrastruktūras projektos, un mudina Komisiju un dalībvalstis pastiprināt centienus labāk īstenot patlaban piemērojamus noteikumus;
44. uzsver to, cik svarīgi ir, lai publiskā iepirkuma procedūras būtu pārredzamas un nediskriminējošas; atgādina, ka ir svarīgi ieviest pienācīgas pārsūdzības procedūras un nodrošināt piekļuvi pamatnostādņem par pārsūdzības iesniegšanu;

Starptautiskais publiskais iepirkums

45. prasa Savienībai rīkoties, lai uzlabotu ES piegādātājiem piekļuvi trešo valstu publiskā iepirkuma tirgiem, jo Savienības publiskā iepirkuma tirgus ir viens no atvērtākajiem pasaulē;
46. pauž bažas par negodīgu konkurenci publiskā iepirkuma procedūrās, kad valsts iejaucas trešo valstu konkurentu darbībās, kas jo īpaši notiek elektrisko transportlīdzekļu un akumulatoru tirgū un arī citos tirgos; uzskata, ka ir nepieciešama tirdzniecības aizsardzības instrumentu un publiskā iepirkuma prakses sasaiste;
47. uzsver, ka publiskā iepirkuma tirgiem ir liela ekonomiska nozīme, ņemot vērā to, ka iepirkumu izdevumi tiek lēsti 20 % no pasaules IKP apmērā, un uzsver, ka tādējādi

piekļuves trešo valstu publiskā iepirkuma tirgiem uzlabošana, kā arī vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšana Eiropas uzņēmumiem var būt nozīmīgs dzinulis izaugsmei preču un pakalpojumu tirdzniecībā un arī paplašina izvēli un uzlabo nodokļu maksātāju naudas izmantošanu gan ES, gan trešās valstīs;

48. norāda, ka trešo valstu publiskā iepirkuma tirgi bieži vien ir *de jure* un/vai *de facto* slēgti pretendentiem no ES valstīm; mudina Komisiju vākt un sniegt labākus datus par starptautiskām publiskā iepirkuma procedūrām; atgādina, ka pēc Komisijas aprēķiniem protekcionalisma pasākumu rezultātā lielākā daļa pasaules iepirkumu tirgus pašlaik ir slēgta brīvai starptautiskai konkurencei un šādi pasākumi kopumā pieaug, savukārt ES publiskie iepirkumi aptuveni EUR 352 miljardu vērtībā ir pieejami pretendentiem no PTO Nolīguma par valsts iepirkumu dalībvalstīm; uzsver, ka ES šī nelīdzsvarotība jānovērš, neizmantojot protekcionalisma pasākumus; prasa Komisijai nodrošināt, ka Eiropas uzņēmumi iegūst līdzvērtīgu piekļuvi tirgum tai, ko saņem mūsu ārvalstu konkurenti ES tirgū, un norāda, ka ierosinātais tā saucamais starptautiskā iepirkuma akts (SIA) noteiktos apstākļos varētu būt veids, kā radīt sviras efektu attiecībā uz lielāku piekļuvi tirgum;
49. atzinīgi vērtē to, ka viena no Komisijas darbības publiskā iepirkuma jomā sešām prioritātēm ir uzlabot piekļuvi publiskā iepirkuma tirgiem; uzsver, ka uzlabota piekļuve publiskā iepirkuma tirgiem trešās valstīs, tostarp reģionālā un vietējā līmenī, ir ES tirdzniecības sarunu būtiskas aktīvās intereses, ņemot vērā to, ka daudzi ES uzņēmumi ir ar augstu konkurētspēju dažādās nozarēs; uzsver, ka publisko iepirkumu vajadzētu iekļaut visos turpmākajos tirdzniecības nolīgumos, lai nodrošinātu Eiropas uzņēmumu pēc iespējas lielāku līdzdalību ārvalstu iepirkumos; aicina Komisiju nodrošināt atbildmi ES brīvās tirdzniecības nolīgumu noteikumiem par publiskā iepirkuma tirgiem, kā arī nodrošināt to pienācīgu īstenošanu; atgādina, ka tirdzniecības nolīgumi būtu jāizmanto, lai uzlabotu piekļuvi trešo valstu publiskā iepirkuma tirgiem, un ka uzlabotai piekļuvei trešo valstu publiskā iepirkuma tirgiem un stingrākiem noteikumiem attiecībā uz modernām, efektīvām un pārredzamām iepirkuma procedūrām, kas ir ļoti svarīgas, lai iegūtu lielāku vērtību no iztērētajiem publiskajiem līdzekļiem, vajadzētu būt visu ES turpmāko tirdzniecības nolīgumu pamatelementiem, vienlaikus pilnībā ievērojot leģitīmos publiskās politikas mērķus Savienības publiskā iepirkuma direktīvās; uzsver, ka trešo valstu ekonomikas dalībniekiem ir jāievēro Eiropas sociālie un vides kritēriji, lai tie varētu pretendēt uz publiskā iepirkuma līgumu tiesībām, kā noteikts Direktīvās 2014/23/ES, 2014/24/ES un 2014/25/ES, un mudina saskaņā ar šo izmantot *MEAT* (saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums) kritērijus šādu līgumu piešķiršanā; norāda, ka divpusējie un apakšreģionālie brīvās tirdzniecības nolīgumi ne vienmēr nodrošina pilnīgu piekļuvi publiskā iepirkuma tirgiem; prasa Komisijai sarunās panākt pēc iespējas lielāku piekļuvi publiskā iepirkuma tirgiem trešās valstīs;
50. uzsver, ka ikvienā stratēģijā par publiskā iepirkuma tirgu atvēršanu trešās valstīs ir konkrēti jāpievēršas MVU īpašajām vajadzībām un šķēršļiem, ar ko tie saskaras, lai atvieglotu to piekļuvi tirgiem, jo tie ir īpaši nelabvēlīgā situācijā attiecībā uz ieiešanu trešo valstu publiskā iepirkuma tirgos, vienlaikus ir arī pienācīgi jāapsver ietekme uz MVU, ko rada saskare ar jauniem konkurentiem no trešām valstīm; aicina Komisiju veicināt maziem un vidējiem uzņēmumiem draudzīgu iepirkuma procedūru (tostarp pārrobežu iniciatīvas un piedāvājumu sadalīšanu daļās) iekļaušanu tirdzniecības nolīgumos; uzsver sagaidāmos ieguvumus, jo īpaši attiecībā uz MVU, no digitalizācijas un e-iepirkuma izmantošanas visās publiskā iepirkuma procedūrās ar trešām valstīm;

51. norāda, ka tādas nozīmīgas jaunietekmes valstis kā Brazīlija, Ķīna, Indija un Krievija vēl nepiedalās Nolīgumā par valsts iepirkumu, bet Ķīna un Krievija oficiāli ir pievienošanās procesā, un aicina Komisiju mudināt atbalstīt trešo valstu centienus pievienoties šim nolīgumam, jo daudzpusējie un plurilaterālie nolīgumi ir labākais veids, kā ilgtermiņā panākt vienlīdzīgus konkurences apstākļus; uzsver, ka divpusēji tirdzniecības nolīgumi ar ambicioziem iepirkuma noteikumiem, kuros ir ievēroti Nolīguma par valsts iepirkumu pamatprincipi, var kalpot par atspēriena punktu ciešākai daudzpusējai sadarbībai;
52. uzsver Nolīguma par valsts iepirkumu nozīmi ne tikai tāpēc, ka tas sniedz *de jure* piekļuvi iepirkuma tirgiem trešās valstīs, bet arī uzlabo iepirkuma procedūru pārredzamību un prognozējamību; mudina Komisiju veicināt globālu un vienotu standartu izstrādi pārredzamiem iepirkumiem kā svarīgu instrumentu korupcijas apkarošanā; precīzāk, prasa Komisijai censties panākt, ka tirdzniecības nolīgumos iekļauj kopīgus noteikumus attiecībā uz publisko iepirkumu, kas ļautu ziņot par korupciju, vienkāršotu procedūras un stiprinātu integritāti un pārredzamību attiecībā uz pretendentiem;

Profesionalizācija

53. atzinīgi vērtē Komisijas ieteikumus par profesionalizāciju un aicina dalībvalstis prioritārā kārtā izstrādāt nacionālos plānus; ierosina, ka katrā plānā būtu jānošķir iepirkuma veidi, jo īpaši tādēļ, ka MVU piekļuvi pakalpojumu un digitālās infrastruktūras iepirkumam var veicināt citādi, nekā piekļuvi iepirkumam liela apjoma infrastruktūras līgumu gadījumā;
54. aicina Komisiju ierosināt veidu, kā sniegt Savienības fondu finansiālo atbalstu attiecīgām profesionalizācijas darbībām dalībvalstīs;
55. pauž nožēlu par zemo profesionalitātes līmeni to personu vidū, kas ir atbildīgas par publisko iepirkumu, un aicina dalībvalstis uzlabot visos publiskā iepirkuma procedūras posmos iesaistīto personu prasmes;
56. uzsver, ka gan iepirkuma rīkotājiem, gan piegādātājiem jābūt pietiekami apmācītiem, lai efektīvi strādātu visos iepirkuma procedūras posmos, un ka attiecībā uz profesionalizāciju uzmanība ir jāpievērš visiem valsts pārvaldes līmeņiem un kvalitātes kritērijiem, tostarp sociālajiem un vides kritērijiem; uzskata, ka var sasniegt labākus rezultātus, uzlabojot to, kā publiskā sektora iestādes apsver, ko tās iepirks, kā arī to, kā tās veic iepirkumu; neskarot sarunu procedūru, pauž nožēlu, ka publiskā iepirkuma līgumus bieži iegūst pieredzējušāki uzņēmumi, kas sniedz palīdzību iepirkuma līguma izstrādes posmā, un tādējādi tiem ir vēl labākas iespējas iegūt līguma slēgšanas tiesības;
57. prasa dalībvalstīm mudināt universitātes turpināt attīstīt universitātes kursus Eiropas publisko iepirkumu tiesībās un uzlabot iepirkuma speciālistu apmācību un karjeras vadību, tostarp to speciālistu, kuri strādā MVU, iekļaujot zināšanas par pieejamu IT rīku izstrādi un ieviešanu; atbalsta kopējas Eiropas attiecīgo tehnisko prasmju un datorprasmju sistēmas izveidi;

o

o o

58. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.